

MRF 2022.282

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 7. oktober 2022, j.nr. 21/01059

Ikke medhold i klage over lovliggørende screeningsafgørelse om ikke-VVM-pligt af fældning af 10,3 ha skov, uanset det ikke kunne udelukkes, at enkelte træer havde været velegnet som yngle- eller rastetræer for flagermus, da der var mange yngle-, raste- og fourageringsmuligheder i området.

Fra september 2015 til september 2017 blev der uden forudgående ansøgning efter miljøvurderingslovens § 19 ryddet ca. 10,3 ha skov i Sejs-Svejbæk ved Silkeborg med henblik på byudvikling på det ryddede areal. I oktober 2018 indgav bygherren ansøgning om lovliggørelse af projektet med henvisning til miljøvurderingslovens § 19, jf. bilag 2, pkt. 1.d, om nyplantning og rydning af skov. Silkeborg Kommune traf i november 2018 screeningsafgørelse om, at projektet ikke var VVM-pligtigt, hvilket blev påklaget af Danmarks Naturfredningsforening (DN). Miljø- og Fødevarerklagenævnet ophævede og hjemviste den 14. juli 2020 (j.nr. 19/00196) screeningsafgørelsen med henvisning til bl.a., at EU-Domstolen i de forenede sager C-196/16 og C-197/16 har udtalt, at lovliggørelse af manglende miljøvurdering efter VVM-direktivet forudsætter, at VVM-reglerne ikke omgås, og at den lovliggørende vurdering også skal tage hensyn til de indvirkninger på miljøet, der har været siden projektets gennemførelse, og ikke kun fremtidige indvirkninger, hvilket kommunen ikke havde taget i betragtning i sin afgørelse. Nævnet anførte endvidere, at kommunen ved fornyet screening skulle belyse kumulative virkninger, og at det efter det oplyste ikke var usandsynligt, at der kunne have været egnede yngle- og rastepladser for flagermus på det ryddede areal. Den 4. december 2020 traf Silkeborg Kommune en ny afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21 om, at skovfældningsprojektet ikke var VVM-pligtigt, idet kommunen bl.a. anførte, at projektet heller ikke i kumulation med byudviklingen på arealet ville give anledning til væsentlige indvirkninger på miljøet. For så vidt angik bilag IV-arter anførte kommunen, at der i sommeren 2018 var fundet en række flagmusarter i området omkring det ryddede skovområde, og at

det ikke kunne udelukkes, at der havde været enkelte af de fældede træer, som havde været velegnede yngle- og rastetræer for flagermus. Der forelå dog ingen oplysninger om, hvorvidt der faktisk havde været flagermus i de pågældende træer, og da der var mange egnede yngle-, raste- og fourageringsmuligheder i området, vurderede kommunen, at træfældningen ikke havde betydning for bestandenes økologiske funktionalitet i området. Også denne screeningsafgørelse blev påklaget af DN. Miljø- og Fødevarerklagenævnet (formanden) anførte, at bygherren i strid med miljøvurderingslovens §§ 18 og 19 ikke havde indgivet ansøgning, inden projektets gennemførelse, og at kommunens afgørelse derfor var en lovliggørelse af den manglende forudgående screening. Efter en samlet vurdering fandt nævnet ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at projektet ikke kunne forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet og derfor ikke var VVM-pligtigt. Nævnet lagde bl.a. vægt på, at kommunen havde vurderet, at projektet ikke ville påvirke den økologiske funktionalitet for yngle- og rasteområder for flagermus, da der fandtes andre yngle-, raste- og fourageringsmuligheder i området, og at kommunen dermed også i tilstrækkeligt omfang havde forholdt sig til de indvirkninger på miljøet, der havde været siden projektets gennemførelse. For så vidt angik den landskabelige påvirkning havde kommunen vurderet, at de karaktergivende og geologiske landskabsstræk ikke blev påvirket, ligesom kommunen havde forholdt sig til, at der ville være en kumulativ påvirkning mellem skovrydningen og boligbebyggelsen. På den baggrund gav nævnet ikke medhold i klagen over Silkeborg Kommunes screeningsafgørelse om, at skovfældningen ikke var VVM-pligtig.

Kommentar: Det må hilses velkomment, at Miljø- og Fødevarerklagenævnet i flere nye afgørelser har fulgt de af EU-Domstolen udstukne retningslinjer for lovliggørelse af manglende screening og/eller miljøvurdering efter VVM-direktivet, jf. også MAD 2021.132 Mfk og MRF 2022.106/2 Mfk. Den konkrete sag giver derimod anledning til en bemærkning om beskyttelsen af bilag IV-arters yngle- og

rasteområder. Kommunen havde ved besigtigelse efter skovrydningen konstateret flagermus i området, ligesom det ifølge kommunen ikke kunne udelukkes, at der havde været ”velegnede yngle- og rastetræer” blandt de fældede træer. Det må i den forbindelse anses for en fejl, at klagenævnet ikke inddrog habitatbekendtgørelsens (2021/2091) § 10, jf. § 7, stk. 13, nr. 1, hvorefter der ikke kan træffes screeningsafgørelse efter miljøvurderingslovens § 21, såfremt projektet kan beskadige eller ødelægge bilag IV-arters yngle- og rasteområder. Både kommunen og nævnet fandt, at træfældningen ikke ville påvirke den økologiske funktionalitet for yngle- og rasteområderne, da der fandtes andre egnede yngle-, raste- og fourageringsmuligheder i området. Formuleringen giver anledning til tvivl, idet habitatdirektivets art. 12(1)(d) er formuleret som et generelt forbud mod enhver beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- og rasteområder, hvor det afgørende efter EU-Domstolens praksis er, om der sker en nedsættelse eller et tab af den økologiske funktionalitet af disse områder, jf. f.eks. sag C-357/20, *Grand hamster II* (MRF 2021.198). Det er således uklart, om de ”velegnede yngle- og rastetræer” udgjorde selvstændige yngle- og rasteområder i direktivets forstand, eller om de alene indgik som elementer i et større yngle- og rasteområde, hvis samlede økologiske funktionalitet ikke blev påvirket som følge af træfældningen, hvilket nævnet burde have præciseret. Havde skovfældningen medført en beskadigelse eller ødelæggelse af et yngle- og rasteområde, ville dette have udgjort en selvstændig overtrædelse af naturbeskyttelseslovens § 29 a, stk. 2, og den ulovlige tilstand (beskadigelsen/ødelæggelsen) ville enten skulle lovliggøres fysisk eller retligt. I et sådant tilfælde vil tilsynsmyndigheden også skulle tage stilling til, om der er grundlag for at anvende miljøansvarsreglerne i naturbeskyttelseslovens kap. 11 a og miljøskadeloven.

Ikke medhold i klage over afgørelse om ikke miljøvurderingspligt for projekt for skovrydning i Silkeborg Kommune

21/01059

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21, jf. § 49, stk. 1.[1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet giver ikke medhold i klage over Silkeborg Kommune afgørelse af 4. december 2020 om, at et projekt for rydning af skov ved [A1] i Sejs-Svejbæk, ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2.[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. miljøvurderingslovens § 54, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 29. december 2020 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af Danmarks Naturfredningsforening lokalafdeling Silkeborg.

Klager har navnlig anført, at

- der skal laves en miljøvurdering af skovrydningen,
- der har været yngle og rasteområder for flagermus i området, som kommunen kunne have overvejet at bevare og eventuelt reetablere,
- der i afgørelsen ikke er taget hensyn til de landskabelige værdier, og
- der er placeret overskudsjord i et område, som skal friholdes for bebyggelse.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.3.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har den 7. april 2021 meddelt afslag på klagers anmodning om at tillægge klagen over screeningsafgørelsen opsættende virkning.

2. Sagens oplysninger

2.1 Sagens forhistorie

Silkeborg Kommune traf den 14. november 2018 en lovliggørende afgørelse om, at et projekt om rydning af skov med henblik på ændret arealanvendelse på [A1] ikke var omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse. Skovrydningen var blevet gennemført i perioden mellem september 2015 og september 2017. Afgørelsen blev påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som den 14. juli 2020 ophævede og hjemviste sagen til fornyet behandling.[4] Det fremgik af nævnets afgørelse, at Silkeborg Kommune ved en fornyet behandling skal forholde sig til de indvirkninger på miljøet, der har været siden projektets gennemførelse. Desuden bemærkede nævnet, at projektet med rydning af skov skal screenes i kumulation med byfornyelsesprojektet for at overveje, om det samlede projekt for skovrydning og byudvikling er miljøvurderingspligtigt. Endvidere bemærkede nævnet, at kommunen ved genbehandling af sagen skal forholde sig til det forhold, at der kan have været egnede yngle- og rastepladser for flagermus på det ryddede areal.

2.2 Den påklagede afgørelse

Silkeborg Kommune har den 4. december 2020 i medfør af miljøvurderingslovens § 21 truffet afgørelse om, at et projekt for rydning af skov ved [A1] i Sejs-Svejbæk, ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse.

Om projektet fremgår det, at bygherre ønskede skoven ryddet for at etablere boliger på en del af arealet. I den forbindelse vedtog byrådet en lokalplan for en del af det ryddede areal i 2018, som gav mulighed for etablering af tæt/lav og åben/lav boligbebyggelse. På den baggrund er byggeriet etableret og dækker ca. halvdelen af arealet inden for lokalplanen, hvor bebyggelsen desuden er taget i brug. Den eksisterende ejendom i projektområdet er i øvrigt bevaret, og den øvrige del af lokalplanens område er byggemodnet til parcelhuse.

Det fremgår desuden af afgørelsen, at Silkeborg Kommune har inddraget hele perioden fra skovrydningen til tidspunktet for lovliggørelse. Endvidere har kommunen screenet projektet om rydning af skov i kumulation med byudvikling og forholdt sig til yngle- og rasteområder for bilag IV-arterne flagermus på det ryddede areal.

Skovrydningen skete ifølge bygherres ansøgning i en periode fra september 2015 til september 2017. Ifølge kommunens luftfoto er skovrydningen af arealerne påbegyndt efter sommeren 2016.

Det fremgår derudover af screeningsafgørelsen om forholdene før rydning af skoven, at projektområdet ligger mellem Nordskoven og Linå Vesterskov øst for Silkeborg. Begge skove har stor variation og mange træer, der er egnede som yngletræer for flagermus. I Nordskoven er der tidligere lavet flagermusundersøgelser, hvor der er blevet fundet flere arter af flagermus.

Før skovrydningen bestod projektområdet hovedsageligt af ca. 10,3 ha ung blandingssskov, som var domineret af nåleskov, og en ejendom, som er bevaret. Ca. 0,2 ha af skoven omkring den eksisterende og bevarede ejendom vurderes dog at have bestået af ældre løvtræer.

Det fremgår af screeningsafgørelsen, at der i sommeren 2018 er fundet bilag IV-arterne brunflagermus, sydflagermus og dværgflagermus i området omkring det ryddede skvområde. I den forbindelse fremgår det, at brunflagermus er stærkt knyttet til skov, og at den altid findes i træer med hulheder i blandt andet gamle løvtræer eller træer med sættehuller. I forhold til sydflagermus fremgår det, at arten er den mest almindelige

flagermusart i Danmark, og at den opholder sig i huse året rundt. Der er desuden henvist til et notat udarbejdet i forbindelse med lokalplanen for området, hvor det fremgår, at der ved en besigtigelse ikke er fundet egnede yngle- og rasteområder for flagermus i lokalplanområdet. På den baggrund har Silkeborg Kommune vurderet, at området ikke har været velegnet for flagermus som yngle- og rasteområde.

Derudover fremgår det af screeningsafgørelsen, at det ikke kan udelukkes, at der har været enkelte træer ved den eksisterende ejendom, som har været velegnede yngle- og rastetræer for arter af flagermus. Der er dog ingen oplysninger om, at træerne var velegnede, ligesom der ikke er oplysninger om, hvorvidt der faktisk har været flagermus i de omtalte træer. Silkeborg Kommune har dog vurderet, at en fældning af disse træer ikke har betydning for bestandenes økologiske funktionalitet i området, da området grænser op til et stort, varieret og sammenhængende skovområde med mange egnede yngle-, raste- og fourageringsmuligheder. I forlængelse heraf har kommunen vurderet, at flagermus ikke vil forekomme på det ryddede areal efter etablering af bebyggelsen, hvorfor flagermus ikke vil blive påvirket af byggeriet.

Om landskab fremgår det af screeningsafgørelsen, at projektområdet ligger i et landskabskarakterområde, som er karakteriseret ved skovbevoksning på en stor del af arealet. Det består af de sluttede skovområder Nordskoven og Linå Vesterskov samt mere spredt skovbevoksning i området imellem de to skove. Projektområdet ligger i dette område imellem de to skove, hvor der også er åbne bakkepartier med hede. Projektområdet ligger terrænmæssigt på den øvre del af ådalsbunden. Det fremgår endvidere, at skovrydningen er sket i et område, hvor skovbevoksningen i forvejen er spredt, og at det åbne areal, som nu er i projektområdet på grund af rydningen, ikke er størrelsesmæssigt atypisk for området. Kommunen har derfor vurderet, at skovrydningen kun vil påvirke landskabsoplevelsen i området i uvæsentligt omfang. Skovrydningen omfatter ligeledes ikke ændringer i områdets terræn, og kommunen har derfor vurderet, at de karaktergivende og geologiske landskabstræk ikke bliver påvirket. Desuden fremgår det, at der ikke er nogle karaktergivende historiske landskabselementer og kulturelle landskabselementer i projektområdet.

Efter rydningen af skoven er det let skrånende terræn blevet synliggjort. Det fremgår derudover om forholdene efter etablering af bebyggelse, at bebyggelsen er placeret i overensstemmelse med strukturplanen for området fra 2012. Området har fået en mere teknisk karakter, men terrænet er blevet mere synligt i det bebyggede område og i den nordlige del, hvor der ikke kan bebygges. I den forbindelse har kommunen vurderet, at projektet om rydning af skov i kumulation med etablering af boligbebyggelse samlet set ikke medfører væsentlige miljøpåvirkninger.

Det fremgår af afgørelsen, at det nærmeste Natura 2000 område er Silkeborgskovene, der ligger ca. 1,5 km fra projektområdet. Projektet vurderes ikke at kunne påvirke Natura 2000-områder.

Silkeborg Kommune har i afgørelsen lagt til grund, at rydningen af skov ved [A1] i Sejs-Svejbæk er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 1, litra d, om nyplantning og rydning af skov med henblik på omlægning til anden arealudnyttelse. Silkeborg Kommune har herefter på baggrund af screeningen vurderet, at det ansøgte projekt ikke kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, og at det derfor ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse.

2.3 Klagens indhold

Klager har anført, at kommunens nye afgørelse konkluderer, at der ikke længere er levesteder for flagermus i området. I den forbindelse har klager anført, at kommunen ved en miljøvurdering kunne have overvejet, om man kunne have bevaret nogle af levestederne og eventuelt en reetablering.

Klager har desuden anført, at kommunen burde have forholdt sig til, at der formentlig har været velegnede yngle- og rastetræer på det ryddede areal, da arealet er langt større end 0,2 ha, som er angivet i kommunens afgørelse. Klager påpeger, at skovrydningen, uanset om der har været velegnede yngle- og rastetræer eller ej, kan have negativ betydning for flagermusbestandenes økologiske funktionalitet i området.

Klager har anført, at kommunen ikke har taget hensyn til de landskabelige værdier, herunder betydningen af den omfattende terrænregulering og opførelsen af toetagers blokke på det landskabelige indtryk. Det er klagers opfattelse, at kommunen burde have inddraget dette i afgørelsen, når der skal foretages en kumulativ vurdering, hvor byggeriet inddrages.

Klager har derudover anført, at vurderingen af de landskabelige værdier ikke dækker over de faktiske forhold, da man har placeret overskudsjord fra byggeprojektet i et område, som skal friholdes for bebyggelse, hvilket hindrer ethvert udsyn. Efter klagers opfattelse ville man aldrig have givet dispensation til at placere overskudsjorden i området, hvis der var udarbejdet en miljøvurdering, og jorden bør derfor fjernes.

2.4 Silkeborg Kommunes bemærkninger til klagen

Silkeborg Kommune har til klagen den 26. januar 2021 bemærket, at kommunen har vurderet, at området ikke har været et velegnet levested for flagermus, da området var skovbevokset. Det er derfor ikke vurderet hensigtsmæssigt at reetablere, da området ud over 0,2 ha omkring den eksisterende ejendom bestod af yngre træer, herunder hovedsageligt nåletræer. Kommunen fastholder sin vurdering af, at skovfældningen ikke har betydning for den økologiske funktionalitet for flagermus.

Med hensyn til klagepunktet om landskabelige værdier har Silkeborg Kommune bemærket, at kommunen har forholdt sig til de landskabelige værdier i afgørelsen. I den forbindelse har kommunen vurderet, at påvirkningen af områdets landskabelige værdier fra både skovrydningen og den efterfølgende bebyggelse er mindre væsentlig. Derudover har kommunen bemærket, at områdets karakter er blevet mere teknisk præget med bebyggelsen. Skovrydningen har synliggjort et af områdets væsentligste landskabelige værdier, nemlig det flade og jævnt skrånende terræn og overgangen til skræntskovene mod nord. Endvidere har kommunen bemærket, at årsagen til, at den landskabelige sammenhæng kan opfattes, er, at bebyggelsen er etableret på baggrund af strukturplanen fra 2012, hvor hensynet til de landskabelige værdier er indarbejdet. Hensynet til de landskabelige værdier blev videreført og sikret med nord- og sydgående landskabskiler i den efterfølgende lokalplan, hvor der ikke er mulighed for at foretage større terrænreguleringer.

Videre har Silkeborg Kommune bemærket, at der ikke er meddelt dispensation til placering af overskudsjord på det anførte sted. Kommunen har modtaget en klage vedrørende jordbunken, som afventer sagsbehandling.

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag fundet anledning til at behandle Silkeborg Kommunes vurdering af, om projektet er miljøvurderingspligtig navnlig i forhold til påvirkning af bilag IV-arter og landskabelige værdier.

Efter nævnets vurdering er der ikke med klagen i øvrigt fremkommet oplysninger om forhold, der kan føre til, at der gives medhold i klagen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at spørgsmålet om, hvorvidt der kan placeres jord i området uden dispensation, er et tilsynsspørgsmål, som nævnet ikke kan tage stilling til i forbindelse med klagen over screeningsafgørelsen efter miljøvurderingsloven.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

3.2.1 Indledende bemærkninger

Efter miljøvurderingslovens § 49, stk. 1, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet behandle klager over screeningsafgørelser efter lovens § 21, for så vidt angår retlige spørgsmål, klager over § 25-tilladelser samt klager over tilsynsafgørelser efter § 46.

Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af retlige spørgsmål omfatter alle spørgsmål om lovligheden eller gyldigheden af trufne afgørelser, herunder fortolkning eller forståelse af lovbestemmelser samt overholdelse af almindelige forvaltningsretlige regler og retsgrundsætninger om f.eks. saglige hensyn, lighed, proportionalitet, habilitet og krav til begrundelse og sagens oplysning.

Klager over retlige spørgsmål skal ses i modsætning til klager over skønsmæssige spørgsmål, som omfatter myndighedernes konkrete vurdering og afvejning af hensyn ved behandling af en sag om miljøvurdering af et konkret projekt. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan dermed ikke tage stilling til, om en afgørelse er hensigtsmæssig eller rimelig i forhold til f.eks. omboendes interesser.

Endvidere fastlægger miljøvurderingsloven ikke i sig selv grænser for, hvad myndighederne kan beslutte af politiske, økonomiske eller andre grunde, men stiller alene krav til grundlaget for beslutningerne og til procedurerne herfor.

3.2.2 Silkeborg Kommunes screeningsafgørelse

Det følger af miljøvurderingslovens § 15, stk. 1, at projekter, der på grund af deres art, dimensioner eller placering kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, ikke må påbegyndes, før myndigheden skriftligt har meddelt tilladelse til at påbegynde projektet efter en miljøvurdering af projektets indvirkning på miljøet.

Projekter omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1 er altid omfattet af krav om tilladelse med tilhørende miljøvurdering, før de må påbegyndes, jf. § 15, stk. 1, nr. 1.

Projekter omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2 er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse, når der er truffet afgørelse efter lovens § 21 (screeningsafgørelse) om, at det konkrete projekt kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, jf. § 15, stk. 1, nr. 2.

Det følger af miljøvurderingslovens § 21, at myndigheden på grundlag af bygherrens ansøgning skal foretage en vurdering af og træffe afgørelse om, hvorvidt et projekt omfattet af lovens bilag 2 på grund af dets art, dimensioner eller placering er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse. Ved vurderingen skal myndigheden tage hensyn til kriterierne i lovens bilag 6, herunder projektets karakteristika, placering og arten og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet. Afgørelsen skal endvidere tage hensyn til resultaterne af foreløbig kontrol eller vurderinger af indvirkningen på miljøet, der er foretaget i medfør af EU-lovgivningen.

Grundlaget for screeningen er bygherrens oplysninger, allerede foreliggende viden og almene erfaringer om det pågældende sagsområde.[5] En screening anses for at være en foreløbig vurdering af det ansøgte projekt, og en screeningsafgørelse skal kunne træffes ret hurtigt.[6] Det indebærer, at der må accepteres et vist spillerum for vurderingen. Er der behov for mere indgående undersøgelser for at foretage den nødvendige vurdering, taler det for miljøvurderingspligt.

Tilstedeværelsen af arter omfattet af habitatdirektivets[7] bilag IV, og dermed af habitatdirektivets strenge artsbeskyttelse, vil i det omfang anlægsprojektet antages at kunne forstyrre arterne væsentligt, føre til miljøvurderingspligt. Det gælder såvel inden for som uden for udpegede beskyttede områder.[8]

En screeningsafgørelse er ikke en tilladelse eller en godkendelse, men en forudsætning for at det anmeldte projekt lovligt kan påbegyndes, og den erstatter derfor ikke en eventuel byggetilladelse, miljøgodkendelse eller anden tilladelse, der giver ansøger ret til at påbegynde projektet.

Silkeborg Kommune har foretaget en screening af det ansøgte projekt om rydning af skov med henblik på omlægning til anden arealudnyttelse og har vurderet, at projektet ikke kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, hvorfor Silkeborg Kommune har truffet afgørelse om, at det ikke er miljøvurderingspligtigt.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet konstaterer, at vurderingen er foretaget efter projektets gennemførelse. Ansøger har i strid med miljøvurderingslovens § 18 og § 19, undladt at indgive ansøgning om projektets gennemførelse, inden projektet blev gennemført. Forudsætningen om, at screening skal være gennemført inden projektets påbegyndelse, er derfor ikke opfyldt, og nævnet finder på den baggrund, at Silkeborg Kommunes screeningsafgørelse skal betragtes som en afgørelse om lovliggørelse af den manglende forudgående screening.

EU-domstolen har i sin praksis opstillet særlige rammer for muligheden for at lovliggøre mangelfuld/manglende forudgående miljøvurdering af projekter forud for deres gennemførelse. Det er således fastslået ved EU-domstolens dom i de forenede sager C-196/16 og C-197/16,[9] at i tilfælde, hvor der ikke i overensstemmelse med VVM-direktivet er foretaget en vurdering af et projekts indvirkninger på miljøet, stilles der efter EU-retten krav om, at de ulovlige følgevirkninger af undladelsen bringes til ophør, og at den kompetente myndighed træffer alle nødvendige foranstaltninger for at råde bod på, at der ikke er blevet foretaget en sådan vurdering af indvirkningerne på miljøet f.eks. ved at tilbagekalde eller suspendere en tilladelse, der allerede er givet.[10] Domstolen har videre fastslået, at EU-retten ikke er til hinder for, at der efterfølgende foretages en vurdering af projektets virkninger på miljøet med

henblik på en lovliggørelse efter projektets gennemførelse.[11] Denne adgang er dog ifølge Domstolen betinget af, at de nationale bestemmelser, der tillader en sådan lovliggørelse, ikke giver de berørte anledning til at omgå EU-reglerne eller til at undlade at anvende dem, og at vurderingen foretaget med henblik på lovliggørelse ikke kun begrænses til projektets fremtidige indvirkninger på miljøet, men også tager de indvirkninger på miljøet, der har været siden projektets gennemførelse, i betragtning.[12]

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder efter en samlet vurdering af sagens oplysninger og klagen ikke grundlag for at tilsidesætte Silkeborg Kommunes vurdering af, at projektet ikke kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet og dermed ikke udløser krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse. Nævnet har i sin vurdering lagt vægt på, at en screening er en foreløbig vurdering af, hvorvidt en *væsentlig* indvirkning på miljøet kan *forventes*, og at Silkeborg Kommune har foretaget en vurdering af det konkrete ansøgte projekts indvirkning på miljøet.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har derudover lagt vægt på, at Silkeborg Kommune har inddraget eksisterende viden og oplysninger om flagermus i nærområdet, herunder fra en besigtigelse i området. Kommunen har ved vurderingen desuden inddraget det forhold, at det ryddede skovområde på ca. 10,3 ha hovedsageligt bestod af ung blandingskov domineret af nåleskov, og kun ca. 0,2 ha bestod af ældre løvtræer, hvor det ikke kan udelukkes, at der kan have været enkelte træer, som var velegnet som yngle- eller rastetræer for flagermus. Kommunen har på baggrund af, at projektområdet ligger mellem Nordskoven og Linå Vesterskov, der er et stort, varieret og sammenhængende område med mange egnede yngle-, raste- og fourageringsmuligheder vurderet, at projektet, som har medført fældning af enkelte potentielle yngle- eller rastetræer, ikke vil påvirke den økologiske funktionalitet for yngle- og rasteområder for flagermus. Efter nævnets opfattelse har kommunen dermed også i tilstrækkeligt omfang forholdt sig til de indvirkninger på miljøet, der har været siden projektets gennemførelse.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har desuden i forhold til landskabelige værdier lagt vægt på, at Silkeborg Kommune på baggrund af, at skovrydningen er sket i et område, hvor skovbevoksningen i forvejen er spredt, at projektområdet ikke udgør et atypisk stort åbent areal i området, og at skovrydningen ikke omfatter ændringer i områdets terræn, har vurderet, at de karaktergivende og geologiske landskabstræk ikke bliver påvirkede, og at den miljømæssige påvirkning af områdets landskabelige værdier er mindre væsentlige. Nævnet bemærker i den forbindelse, at kommunen har inddraget kommunens strukturplan for området fra 2012 i forhold til bebyggelsens etablering, som skal bevare oplevelsen af dalbunden tæt på de nordlige dalskrænter ved at friholde det nord- og sydgående areal. Nævnet har desuden lagt vægt på, at kommunen i afgørelsen har forholdt sig til, at der vil være en kumulativ påvirkning mellem skovrydningen og boligbebyggelsen, og at området efter etableringen har fået et mere teknisk præg, men at terrænet i området er blevet mere synligt, og at kommunen på den baggrund har vurderet, at rydningen af skoven ikke medfører væsentlige miljøpåvirkninger.

3.3 Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevarerklagenævnet giver ikke medhold i klage over Silkeborg Kommune afgørelse af 4. december 2020 om, at et projekt for rydning af skov ved [A1] i Sejs-Svejbæk, ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse.

- [1] Lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).
- [2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet, som ændret ved lov nr. 900 af 21. juni 2022 om ændring af museumsloven, lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet og forskellige andre love.
- [3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.
- [4] Sagsnr. 19/000196.
- [5] Forslag nr.147 til Lov om miljøvurderings af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) som fremsat den 3. marts 2016.
- [6] Vejledning nr. 9339 af 12. marts 2009 om VVM i planloven, s. 36.
- [7] Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter.
- [8] Miljøstyrelsens udkast til vejledning til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), Konkrete projekter, 2022.
- [9] Gengivet i MAD 2017.274.
- [10] Se dommens præmis 35.
- [11] Se dommens præmis 37.
- [12] Se dommens præmis 38 samt præmis 41 og 43.

Sag:

21/01059

Dato:

7. oktober 2022.

Emner:

Miljøvurdering af ...

Highlight: Vis/skjul highlight

Miljø- og Fødevareklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>) •
Nævnenes Hus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • mfkn@naevneneshus.dk
(<mailto:mfkn@naevneneshus.dk>)
Tilgængelighedserklæring (<https://www.was.digst.dk/mfkn-naevneneshus-dk>)

